

Perusteet varhaiskasvatuksen asiakasmaksun alentamisesta ja/tai perimättä jättämisestä sekä kuntouttavan varhaiskasvatuksen asiakasmaksusta 1.8.2020 lähtien

HYD/1815/02.05.00.00/2020

Valmistelija	Apila Taru asiakassihteeri p. 019 459 4952
Muut valmistelijat	Laakso Marjukka varhaiskasvatuksen palveluohjauksen koordinaattori p. 0400 784 781 Peltonen-Hietämäki Riitta varhaiskasvatuksen koordinaattori p. 040 514 5831 Venäläinen Sari asiakassihteeri p. 019 459 4950
Esittelijä	Rapala Eila varhaiskasvatuksen johtaja
Valmisteluteksti	<p>Varhaiskasvatuslakiin tehtiin muutoksia 1.8.2020 alkaen, joten perusteet varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen alentamisesta ja perimättä jättämisestä sekä varhaiskasvatuksen asiakasmaksusta kuntoutushoidon ajalta on syytä päivittää.</p> <p>Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaissa (1503/2016) säädetään kunnan järjestämässä päiväkotij- ja perhepäivähoidossa perittävistä maksuista. Muusta kunnan järjestämästä varhaiskasvatuksesta ja kunnan tilapäisesti antamasta varhaiskasvatuksesta voidaan periä kunnan päättämä asiakasmaksu. Opetuslautakunta päättää varhaiskasvatuksen maksuista ja taksoista (Hallintosääntö 31 §). Opetus- ja kulttuuriministeriö tarkistaa laissa määritellyn mukaisesti asiakasmaksut joka toinen vuoksi (indeksitarkistus). Asiakasmaksu on kuitenkin tarkistettava silloin, kun:</p> <ol style="list-style-type: none">1. perheen maksukyky on olennaisesti muuttunut2. on ilmeistä, että maksua määrättäessä huomioon otettavat perheen olosuhteet ovat muuttuneet3. lapsen varhaiskasvatusaika muuttuu4. maksu osoittautuu virheelliseksi. <p>Varhaiskasvatuksesta määrätty maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa palvelunkäyttäjän tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai lapsen vanhemman tai huoltajan lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista. Maksun alentaminen tai perimättä jättäminen tulee aina tehdä ennen toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) mukaisen toimeentulotuen myöntämistä (asiakasmaksulaki § 13). Lasten varhaiskasvatus on järjestettävä lastensuojelulain edellyttämän asiakassuunnitelman mukaan (lastensuojelulaki § 32, § 36).</p> <p>Kun varhaiskasvatusta järjestetään ensisijaisesti kehitysvammaisen lapsen erityisen yksilöllisen hoidon ja huolenpidon turvaamiseksi, jonka tavoitteena on edistää hänen suoriutumistaan päivittäisistä toiminnoista, on kysymyksessä kehitysvammalain mukainen erityishuolto eikä erityistä hoitoa ja kasvatusta tarvitsevan lapsen varhaiskasvatus. Kuntouttavan varhaiskasvatuksen tarvetta arvioidaan aina asiantuntijalähtöisesti, joka käytännössä tarkoittaa lääkärin lausuntoa (kuntoutussuunnitelmaa ja/tai suositusta), jossa lapsen tarve erityishuoltolain nojalla järjestettävälle palvelulle osoitetaan. Jos lapsen varhaiskasvatus on kokonaan erityishuolto-ohjelmaan kirjattua kuntoutusta eikä perhe muutoin käyttäisi oikeuttaan varhaiskasvatukseen, ei asiakasmaksuja voida periä, koska alle 16-vuotiaan osittainen ylläpito on erityishuollossa maksutonta. Kuntouttavaa varhaiskasvatusta voi olla myös osapäiväisesti.</p> <p>Varhaiskasvatuksen asiakasmaksun alentaminen tai perimättä jättäminen perustuu aina yksilölliseen tilannearvioon, lääkärin lausuntoon ja/tai kuntoutussuunnitelmaan. On suositeltavaa, että kunnissa on toimielimen (lautakunnan) hyväksymät periaatteet harkintaan perustuvasta maksun alentamisesta ja/tai perimättä jättämisestä asiakkaiden yhdenvertaisen kohtelun turvaamiseksi.</p> <p>Varhaiskasvatuksen asiakassihteerit päättävät kunnallisten ja niihin rinnastettavien varhaiskasvatuspalveluiden asiakasmaksuista sekä niiden alentamisesta ja/tai perimättä jättämisestä (varhaiskasvatuksen johtajan päätös toimivallan siirrosta 18.6.2019 § 102).</p>

Tämä pykälä kumoaa opetuslautakunnan aiemman tekemän päätöksen varhaiskasvatuksen asiakasmaksun perimättä jättämisestä ja / tai alentamisesta 1.11.2017 alkaen (26.9.2017 § 65).

Esitys

Opetuslautakunta päättää kumota aiemmin tehdyn päätöksen varhaiskasvatuksen asiakasmaksun perimättä jättämisestä ja/tai alentamisesta 1.11.2017 alkaen (26.9.2017 § 65).

Opetuslautakunta päättää, että varhaiskasvatuksen asiakasmaksun alentamisessa ja perimättä jättämisessä sekä varhaiskasvatuksen kuntoutushoidosta noudatetaan seuraavia perusteita 1.8.2020 lähtien:

1. Asiakasmaksut tarkistetaan ensisijaisesti tulotodistusten perusteella ennen alennusta tai poistamista.
 2. Varhaiskasvatuksen asiakassihteeri määrittelee asiakkaalle tulojen mukaisen asiakasmaksun. Mikäli tulotodistuksia ei ole toimitettu määräajan puitteissa, määritellään asiakasmaksu enimmäismaksuun.
 3. Asiakas voi hakea:
 - maksun alentamista tai poistamista asiakasmaksuun, joka on määritelty perheen bruttotulojen mukaan ja aiheuttaa toimeentulotuen tarvetta. Maksu voidaan alentaa tai poistaa harkinnanvaraisesti toimeentulotuen ylitys huomioiden enintään kuluvan toimintavuoden (31.7.) loppuun asti ja takautuvasti enintään 12 kuukaudelta
 - maksun poistamista asiakasmaksuun, joka on määritelty enimmäismaksuun, koska asiakas ei ole toimittanut tulotodistuksia annetussa määräajassa ja näiden perusteella asiakasmaksua ei muodostuisi. Maksu voidaan poistaa takautuvasti enintään 12 kuukaudelta
 - alentamista asiakasmaksuun, joka on määritelty enimmäismaksuun, koska asiakas ei ole toimittanut tulotodistuksia annetussa määräajassa. Asiakasmaksu voidaan alentaa harkinnanvaraisesti muusta painavasta taloudellisesta syystä tulojen mukaiseen maksuun. Maksu voidaan alentaa takautuvasti enintään 12 kuukaudelta.
- Asiakasmaksun alentamista ja/tai poistamista haetaan erillisellä lomakkeella, jonka liitteeksi tulee toimittaa toimeentulotukilaskelmat tai tulotodistus.
4. Sosiaalityöntekijä voi suosittaa varhaiskasvatuksen asiakasmaksun poistamista tai alentamista enintään toimintavuodeksi kerrallaan. (Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaki 12 § ja 13 §. Lastensuojelulain 32 §, 36 §, 38 § ja 40 §). Jos kyseessä on lapsi, joka on sijoitettu kodin ulkopuolelle, varhaiskasvatus on asiakkaalle maksutonta. Lastensuojelun sosiaalityöntekijä voi suosittaa asiakasmaksun alentamista tai poistamista erillisellä lomakkeella. Huoltajien tulee toimittaa toimeentulotukilaskelmat tai tulotodistus, mikäli niitä ei ole aiemmin toimitettu.
 5. Varhaiskasvatuksen johtaja voi Hyvinkään kaupungin toimintasäännön (4.17 §) mukaan perustellusta syystä tehdä päätöksen asiakasmaksun alentamisesta tai poistamisesta. Varhaiskasvatusmaksun alentaminen tai poistaminen on aina harkinnanvarainen ja tehdään enintään toimintavuodeksi kerrallaan. Asiakasmaksun alentamista tai poistamista haetaan erillisellä lomakkeella, jonka liitteeksi tulee toimittaa tarvittavat liitteet.
 6. Varhaiskasvatuksessa toteutetaan Keusoten vammaispalveluiden viranhaltijan päätösten mukaisesti erityishuolto-ohjelmaan kirjattua kuntouttavaa varhaiskasvatusta maksuttomana. Pääsääntöisesti kuntouttava varhaiskasvatus tapahtuu arkipäivisin päiväsaikaan (esim. klo 8-17). Kuntouttava maksuton varhaiskasvatus voi olla myös osapäiväistä. Kuntouttavan varhaiskasvatuksen ylittävä varhaiskasvatus on maksullista, josta peritään asiakasmaksu voimassa olevan palveluvalikon mukaisesti.
 7. Asiakkaan esittäessä kirjallisen suostumuksen, tulorekisteristä saatuja tulotietoja voidaan käyttää varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen määrittämiseen. Käytettäessä tulorekisteristä saatuja tulotietoja asiakkaalta tulee aina erikseen varmistaa, ettei hänellä ole muita asiakasmaksuun vaikuttavia tuloja tulorekisterissä olevien tulojen lisäksi.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Täytäntöönpano

Toimenpiteitä varten

varhaiskasvatuksen asiakassihteerit Taru Apila ja Sari Venäläinen
varhaiskasvatuksen palveluohjauksen koordinaattorit Mari Lundén-Pallanza ja Marjukka Laakso

Tiedoksi

varhaiskasvatuksen johtoryhmä
talouspalvelut
tarkastustoimi

Keusote perhe- ja sosiaalipalveluiden johtaja
Keusote vammaispalveluiden johtaja
Keusote kehitysvammahuolto

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus